

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Фінансовий менеджмент»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Публічні закупівлі»
Спеціальність	076 «Підприємництво та торгівля»
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІВ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Любимов Микола Олександрович
к.е.н., доцент
доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

Контактний телефон	+38-095-4278795
Електронна адреса	liubymov@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.buhoblic.puet.edu.ua/forstudents.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування у студентів системи теоретичних знань і практичних навичок щодо системного фінансового управління організацією, формування фінансової стратегії, оцінювання вартості капіталу, управління фінансовими ризиками
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом з використанням пояснально-ілюстративних та дослідницьких методів
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність широких знань з основ бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку, менеджменту, основ фінансів та фінансів підприємства.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПР01. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно опановувати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління.	- ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. - ЗК03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ПР04. Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб управління суб'єктів господарювання.	- ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. - ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). - ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ПР05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосування нової методики підготовки і надання облікової	- ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). - ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). - ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
інформації для потреб управління суб'єктом господарювання.	виконуваних робіт.
ПР06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації.	• ЗК12. Здатність до науково-дослідної та аналітичної роботи, інноваційної діяльності з метою отримання нових знань та їх використання для експертної оцінки господарських ситуацій і прийняття управлінських рішень, у тому числі у міжнародних корпораціях
ПР07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання.	• СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.
ПР10. Збирати, оцінювати та аналізувати фінансові та нефінансові дані для формування релевантної інформації в цілях прийняття управлінських рішень, використовуючи сучасні методики аналізу.	• СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.
ПР14. Обґрунтовувати вибір і порядок застосування управлінських інформаційних технологій для обліку, аналізу, аудиту та оподаткування в системі прийняття управлінських рішень з метою їх оптимізації.	• СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати та використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень.
ПР16. Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами.	• СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.
ПР17. Готовати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджерів суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	• СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.
ПР18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.	• СК09. Здатність здійснювати діяльність з консультування власників, менеджменту підприємства та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.
ПР19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові та розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення.	• СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.
ПР20. Ідентифікувати та аналізувати чинники внутрішнього та зовнішнього середовища, які впливають на реалізацію стратегії суб'єктів господарювання в Україні та світі. Створювати аналітичне підґрунтя для визначення економічної поведінки та оцінки рівня досягнення стратегічних цілей підприємства, окрім підприємства, що становить суспільний інтерес.	• СК11. Здатність використовувати, обробляти, аналізувати вітчизняні та іноземні професійні інформаційні джерела, коригувати методи виконання професійних обов'язків відповідно до вимог національних та іноземних стейкхолдерів
ПР21. Демонструвати уміння використовувати, обробляти, аналізувати вітчизняні та іноземні професійні інформаційні джерела, коригувати методи виконання професійних обов'язків відповідно до вимог вітчизняних та іноземних стейкхолдерів.	• СК12. Здатність використовувати інноваційні технології при виконанні професійних обов'язків

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні та методичні основи фінансового менеджменту		
Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Сутність та принципи фінансового менеджменту. Мета і завдання фінансового менеджменту. Функції і механізм фінансового менеджменту
Тема 2. Системи забезпечення фінансового менеджменту	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Організаційне забезпечення фінансового менеджменту. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту. Системи і методи фінансового аналізу. Системи і методи фінансового планування.
Тема 3. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Необхідність і значення визначення вартості грошей у часі; Майбутня і теперішня вартість грошей та їх визначення; Ануїтет та його основні типи. Майбутня і теперішня вартість ануїтету.
Модуль 2. Управління об'єктами фінансового менеджменту		
Тема 4. Управління грошовими потоками підприємств	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Сутність та завдання управління грошовими потоками підприємства. Методи ідентифікації обсягу та складу грошових потоків підприємства з операційної, інвестиційної та фінансової діяльності суб'єкта господарювання. Показники і методи аналізу грошових потоків підприємства. Політика управління грошовими потоками, її сутність та типи.
Тема 5. Управління прибутком підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Зміст і завдання управління прибутком. Управління формуванням прибутку суб'єкта підприємництва. Механізм управління прибутком підприємства "взаємозв'язок витрат, обсягу реалізації і прибутку".
Тема 6. Управління активами підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Сутність та завдання управління активами підприємства. Особливості управління формуванням активів на різних етапах розвитку підприємства. Основні принципи формування операційних активів підприємства. Структурно-логічна схема процесу управління формуванням операційних активів підприємства.
Тема 7. Вартість і оптимізація структури капіталу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Економічна сутність та класифікація капіталу. Завдання управління капіталом. Визначення вартості капіталу. Управління структурою капіталу
Тема 8. Управління інвестиціями	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Економічна сутність та класифікація інвестицій підприємства; Завдання управління; Принципи формування інвестиційної політики підприємства; Управління реальними інвестиціями; Управління фінансовими інвестиціями.

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 9. Управління фінансовими ризиками	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Первісне оцінювання рівня фінансових ризиків. Методи оцінювання рівня вірогідності настання ризикової події та умови їх застосування. Оцінювання розміру можливих фінансових втрат при настанні ризикової події. Обґрутування управлінських рішень в умовах ризику й невизначеності.
Тема 9. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Сутність, мета, завдання, принципи фінансового планування та прогнозування. Методи фінансового прогнозування і планування та його класифікація.
Тема 11. Антикризове фінансове управління на підприємстві	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконання завдань, підготовка рефератів за темами: Економічна сутність та класифікація фінансових криз підприємств та об'єднань. Сутність та завдання антикризового фінансового управління підприємством. Принципи антикризового фінансового управління підприємством. Основні етапи процесу антикризового фінансового управління підприємством.

Інформаційні джерела

1. Брігхем С. Ф. Основи фінансового менеджменту. К.: КП “ВАЗАКО”, “МОЛОДЬ”, 1997. 1000 с.
2. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент: підручник. Житомир: ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
3. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / І. С. Лапіна, О. М. Гончаренко, Г. О. Величко та ін.; за ред. І. С. Лапіної. Одеса: Атлант, 2016. 313 с.
4. Фінансовий менеджмент. Практикум: навч. посібник / Л.Д. Буряк, О.М. Білик, М.Д. Грицино та ін.; за заг. ред. А.М. Поддерьогіна. - К.: КНЕУ, 2015.-335 с.
5. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник / Національний банк України, Українська академія банківської справи Національного банку України; заг. ред.: І.О. Школьник, В.М. Кремень. - Київ: Центр учебової літератури, 2018.
6. Фінансовий менеджмент: підручник / А. М. Поддерьогін, Н. Д. Бабяк, М. Д. Білик та ін.; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддерьогін. 2-ге вид., перероб. Київ: КНЕУ, 2017. 534 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Програмний комплекс ВАФ.
- Дистанційний курс з навчальної дисципліни на платформі Moodle.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-procesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoji-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'ективних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися академічної доброчесності; не допускати списування (один в одного, з власноруч написаного тексту, друкованого або електронного носія інформації тощо) під час виконання індивідуальних навчальних завдань та дидактичних тестів; якісно оформлювати посилання на джерела інформації при написанні доповідей, підготовки презентацій, тез тощо.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vyypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pravyla-vyrishennya-konfliktnyj-sytuaczij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsman-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-3): відвідування занять (3 бали); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (8 балів)	31
Модуль 2 (теми 4-11): відвідування занять (10 балів); захист домашнього завдання (10 балів); обговорення матеріалу занять (7 балів); виконання навчальних завдань (15 балів); завдання самостійної роботи (12 балів); тестування (9 балів); поточна модульна робота (5 балів)	69
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни